

پرسش های درس اول فصل دوم

۱- آیا فرهنگ ثابت است یا متغیر است؟ پاسخ: فرهنگ هم عناصر ثابت دارد و هم عناصر متغیر مثلاً یکی از عناصر ثابت ایرانی ها خداجو بودن آنهاست که تقریباً در طول تاریخ همیشه بوده است ولی برخی از نمادها، هنجارها، الگوهای رفتاری ایرانیان، مصادیق فرهنگ، مانند معماری پوشش تغذیه، سبک زندگی در طول تاریخ تغییر داشته است.

۲- نیازهای انسان به چند دسته تقسیم می شوند؟ پاسخ: ۱- نیازهای ثابت: نیازهایی هستند که بدون زمان، مکان، جنسیت و مواردی از این قبیل هستند و به عبارتی ذاتی انسان هستند. (جز خصوصیات اصلی وجود آدمی است.) مانند امنیت، احساس آرامش، میل به محبت و دوستی، نیاز به خودشکوفایی، عدالت خواهی، پرسشگری زیبا دوستی ۲- نیازهای متغیر: این نیازها تحت تاثیر شرایطی مانند جنسیت، محل جغرافیایی گروه قومی تغییر پیدا میکند مانند پوشاک، معماری، تغذیه

۳- آیا روش زندگی گذشتگان و نیاکان با روش زندگی کنونی ما یکسان بوده است؟ پاسخ: در برخی از اصول مانند خداجو بودن، عبادت کردن و مواردی از این قبیل ما دارای شباهتی های بسیاری با آنها هستیم ولی از نظر نمادها، هنجارها و الگوهای رفتاری و آداب و رسوم قطعاً دارای تفاوت های بسیاری هستیم. مثلاً آداب و رسوم ازدواج و عزاداری در دوران گذشته با شکل زندگی کنونی متفاوت بوده است. امروزه آداب ازدواج و عزاداری نسبت به گذشته مختصر تر برگزار می شود و در گذشته به علت فرصت بیشتری که در زندگی داشتند آداب و رسوم گسترده تر و شاخ و برگ بیشتری داشته است.

۴- چه عناصری در مراسم ازدواج و عزاداری نیاکان ما تاکنون ثابت باقی مانده است؟ و کدام عناصر فرهنگی در مراسم ازدواج و عزاداری گذشتگان نسبت به امروزه دچار تغییر شده است؟ پاسخ: پیش قدم شدن خانواده پسر در امر خواستگاری و انجام خواستگاری از طریق پسر همچنان در طول تاریخ ثابت باقی مانده است ولی شکل و نوع اهداء هدایا و برگزاری آداب جشن تفاوت‌های بسیاری کرده است. در خصوص عزاداری نیز همراهی مردم در تشییع پیکر جان باخته و انجام مراسم ختم و نیایش در اماکن مذهبی در طول تاریخ برای ما ایرانی‌ها ثابت بوده است ولی میزان، زمان و مکان عزاداری در طول تاریخ با تغییراتی روبرو بوده است.

۵- آیا همانطور که ذائقه غذایی افراد جامعه تغییر می‌کند ذائقه فرهنگی جامعه نیز تغییر می‌کند؟ پاسخ: ابعاد محسوس و لایه‌های سطحی فرهنگ دائماً در حال تغییر است مثلاً نمادها، الگوهای عمل، ابزارها، سبک زندگی، ولی بعد غیر محسوس و بنیادین فرهنگ چون بیشتر با نیازهای ذاتی انسان در ارتباط است به کمتر دچار تغییر می‌شوند. مثلاً ایرانی‌ها همیشه خدا جو عدالت‌محور و آزادی طلب بوده اند.

۶- تغییرات فرهنگی به چند صورت ممکن است روی دهند؟ پاسخ: گاهی آرام و به تدریج صورت می‌گیرد و جامعه با آن سازگار می‌شود و گاهی ناگهانی و سریع روی می‌دهد.

۷- **تغییر فرهنگی با تحول فرهنگی چه تفاوت‌هایی دارد؟** پاسخ: دگرگونی در لایه‌های سطحی فرهنگ مانند دگرگونی در نمادها، ابزارها، رفتارها، الگوهای رفتاری نشان دهنده تغییر فرهنگی است ولی اگر لایه‌های بنیادین فرهنگ دگرگون شود یعنی آرمان‌ها، عقاید، باورها و ارزشها (ریشه‌های فرهنگ) عوض شوند این دگرگونی، تحول فرهنگی نامیده می‌شود.

۸- عدم درک به موقع تحولات فرهنگی چه نتایجی در جامعه از خود به جای می‌گذارد؟ پاسخ: موجب ناتوانی مدیریت تغییر و تحولات فرهنگی شده و این عدم مدیریت صحیح به تحجر و عقب ماندگی جامعه منجر می‌شود.

۹- **تحول فرهنگی در جامعه چه نتایجی از خود به جای می‌گذارد؟** پاسخ: تحول فرهنگی موجب دگرگونی در همه ارکان فرهنگ می‌شود و هویت اجتماعی و هویت فرهنگی جامعه را دگرگون میکند. به عبارتی در بلند مدت موجب می‌شود که ارزش‌های بنیادین و غیر محسوس فرهنگ عوض شود.

۱۰- ورود تلفن همراه به زندگی کدام بخش از زندگی ما را تغییر داده است؟ آیا در سطح فرهنگ محسوس و ملموس تأثیر گذاشته است یا فرهنگ غیر محسوس و نامحسوس را هم متأثر کرده است؟ آیا زمینه‌ساز تغییر فرهنگی است یا باعث تحول فرهنگی هم می‌شود؟ پاسخ: ورود تلفن همراه به زندگی ما ایرانی‌ها در ابتدا در ابعاد محسوس فرهنگ (نمادها، ابزارها و مناسبات) تغییر به وجود آورده است ولی ممکن است به تدریج در طول زمان اعتقادات مردم را نسبت به برخی از ارزش‌ها و اصول فرهنگی خود دچار دگرگونی کند در این صورت با تحول فرهنگی روبرو شده‌ایم.

۱۱- عوامل موثر بر تغییرات و تحولات فرهنگی را نام ببرید: پاسخ: ۱- نوجویی و نوآوری ۲- پذیرش اجتماعی و فرهنگی ۳- طرد اجتماعی و فرهنگی ۴- تلفیق و انطباق

۱۲- هر یک از عوامل موثر بر تغییرات و تحولات فرهنگی توضیح دهید و مثال بزنید؟ پاسخ: ۱- مثلاً کنجکاوی و میل به کشف و اختراع موجب شده است که وسایل جدیدی مانند تلفن همراه وارد زندگی بشر شود و تغییرات و تحولات را به دنبال داشته باشد (نوجویی و نوآوری). ۲- عناصر جدید فرهنگی بر اساس نوآوری یا مبادله فرهنگی با جوامع دیگر وارد جامعه شود و موجب تحول فرهنگی شود (پذیرش اجتماعی و فرهنگی). ۳- عنصر جدید فرهنگی برای مدتی پذیرفته شود ولی به تدریج آن کنار گذاشته شود و ترس شود مثلاً نمادها و هنجارهای مانند وزارتخانه پست و تلگراف و تلفن که به وزارت ارتباطات تغییر شکل داد. (طرد اجتماعی و فرهنگی). ۴- عناصر فرهنگی جدید نیاز به زمان دارند تا در جامعه با فرهنگ سازگار شوند مثلاً ورود تلفن همراه و ایجاد مشاغل جدید و حذف بسیاری از مشاغل ثابت یا مثلاً ورود ماشین و خودرو و حذف برخی از مشاغل مربوط به گاری و درشکه (تلفیق و انطباق).

۱۳- چه نمادها و هنجارهای در زندگی ما ایرانیها در طول زمان طرح و کنار گذاشته شده‌اند؟ و چه نمادها و هنجارهای مجدداً به زندگی ما را پیدا کرده‌اند؟ پاسخ: بسیاری از نمادها و هنجارهای شغلی در طول زمان دچار تغییر شده‌اند به عنوان مثال ما مشاغلی مانند درشکه چی یا کارگر تلگرافخانه نداریم و حذف شده‌اند. در سال‌های اخیر برخی از جوانان به دنبال استفاده مجدد و بازآفرینی برخی از نمادهای زرتشتی مانند فرهر در زندگی خود هستند یا به طالع بینی و پیشگویی و فال قهوه و مواد از این قبیل می‌پردازند.

۱۴- تأخر فرهنگی چیست؟ پاسخ: تأخر فرهنگی یا واپس ماندگی فرهنگی نوعی عدم تعادل فرهنگی به حساب می‌آید و یعنی فاصله بین عناصر و اجزاء محسوس فرهنگ با ارزش‌ها عقاید و باورهای فرهنگی. بعضی از عناصر فرهنگی نظیر فنون و ابزارهای مادی زودتر از اندیشه‌ها و عقاید یا سازمان‌های اجتماعی پذیرفته شود مثلاً تلفن همراه وارد زندگی می‌شود ولی شیوه صحیح استفاده آن از نظر ارزش‌ها رعایت نمی‌شود. مثلاً منزل مادر بزرگ رفته ایم و به جای صحبت با مادر بزرگ سرمان در گوشی تلفن است. رانندگی می‌کنیم ولی با شتاب آب چاله‌ها را به اطرافیان می‌پاشیم.

۱۵- چرا پذیرش و تغییرات بعد محسوس فرهنگ سریعتر انجام می‌شود و ولی سرعت دگرگونی فرهنگی غیرمحسوس (ارزش‌ها و عقاید) به کندی انجام می‌شود؟ پاسخ: زیرا تحولات فرهنگی در ارزش‌ها و عقاید بنیادین بسیار کند است و نسبت به این دگرگونی و تغییرات مقاومت فرهنگی صورت می‌گیرد ولی پذیرش اشکال محسوس و مادی فرهنگ ساده‌تر و سریع‌تر انجام می‌شود.

درس دوم فصل دوم

۱- آیا شما دارای ارتباط فرهنگی هستید؟ پاسخ: بله من با باورها، ارزش ها، اخلاق و رفتار دوستانه که دارم با از اطرافیانم ارتباط فرهنگی دارم.

۲- اگر ارتباط خود را قطع کنیم چه اثراتی دارد؟ پاسخ: اثرپذیری و اثرگذاری ما در روابط اجتماعی کاهش می یابد.

۳- ارتباط اجتماعی چیست؟ پاسخ: انتقال پیام ها و معانی به کمک نمادها، ارتباط یک کنش اجتماعی است که ما را به گروه ها و شبکه های اجتماعی پیوند می دهد.

۴- مراتب ارتباطات انسانی در بستر فرهنگی جامعه چگونه است؟ پاسخ: ارتباطات از خانواده آغاز می شود و به گروه دوستان می رسد و روز به روز گسترش می یابد. امروزه با استفاده از رسانه های جمعی به کل جامعه و سراسر جهان تسری می یابد.

۵- نحوه تکوین هویت ما به چه چیزی وابسته است؟ پاسخ: نحوه تکوین هویت ما به میزان و چگونگی برقراری ارتباطات ما و ساختن شبکه های ارتباطی وابسته است.

۶- میزان و نحوه ارتباط ما با دیگران چه تاثیر در موفقیت ما دارد؟ پاسخ هرچه ارتباط ما با دیگران آگاهانه تر، دقیق تر، صمیمی تر و صادقانه تر باشد موفقیت ما فزون تر و پایدارتر خواهد بود.

۷- یادگیری و شکل گیری آگاهی و شخصیت انسان چگونه انجام میشود؟ پاسخ: از طریق ارتباط با دیگران انجام می شود از خانواده تا دوستان و هم محله ای ها

۸- از نظر اجتماعی انسان سالم چیست؟ پاسخ: انسانی است که توانایی برقراری ارتباط سالم با دیگران را دارد.

۹- روابط اجتماعی در سلامت انسان یا به وجود آمدن بیماری ها و آسیب های روانی اجتماعی چه نقشی دارد؟ پاسخ: انسان های منزوی و فاقد روابط اجتماعی، از آرامش و آسایش لازم در زندگی فردی و اجتماعی برخوردار نیستند و در معرض انواع بیماری ها و آسیب های روانی و اجتماعی قرار دارند.

۱۰- از نظر روابط اجتماعی جوامع موفق دارای چه ویژگی هایی هستند؟ پاسخ: جوامع موفق جوامعی هستند که با رعایت مبانی و اصول فرهنگی خویش توانایی برقراری ارتباط با دیگران را دارند.

۱۱- تعالی و تکامل فرهنگ به چه عاملی وابسته است؟ پاسخ: به ارتباطات اجتماعی و فرهنگی وابسته است.

۱۲- مهارت های ارتباطی کدامند؟ برای برقراری یک ارتباط موثر و موفق چه مهارتی را باید کس کرد؟ و چه اصول و ضوابطی را باید رعایت کرد؟ آسیب های ارتباطات بی قید و شرط کدامند؟ پاسخ: ارتباط اجتماعی باید دو سویه و دو طرفه باشد و ارتباط یک طرفه و بی قید و شرط آسیب زا است. ارتباط اجتماعی یک طرفه موجب می شود که هویت فرهنگی جامعه دچار آسیب شود.

۱۳- چرا ارتباطات فرهنگی میان جوامع مهم است؟ پاسخ: جهت حفظ هویت فرهنگی و پویایی فرهنگ

۱۴- روش های ارتباطات فرهنگی در گذشته چگونه بوده است؟ پاسخ: کوچ، تبلیغات مبلغان مذهبی، جنگ، تجارت و گردش موجب می شد تا ارتباطات فرهنگی بین جوامع رشد کند.

۱۵- امروزه روشهای ارتباطات فرهنگی بین جوامع بیشتر چگونه است؟ پاسخ: رسانه ها و فناوری ها، نهادهای آموزشی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، مهاجرت، گردشگری

۱۶- پدیده کار فصلی و مهاجرت از روستا به شهر از منظر فرهنگی چگونه است؟ چه آثار مثبت یا منفی دارد؟ پاسخ: کار فصلی و مهاجرت از روستا به شهر در بعد مثبت موجب افزایش اشتغال و ارتباط فرهنگی روستاییان با شهر می شود. از نظر منفی کار فصلی و مهاجرت به شهر: مشکلات سکونت، حاشیه نشینی و تضاد و تعارض فرهنگی

۱۷- انواع ارتباطات فرهنگی میان جوامع چگونه است؟ پاسخ: ارتباطات فرهنگی بین جوامع گاهی مثبت است که جنبه اشاعه فرهنگی و تبادل فرهنگی دارد و گاهی منفی و مخرب است که جنبه سلطه گرانه دارد.

۱۸- اشاعه فرهنگی چیست؟ مثال بزنید: پاسخ: سرایت طبیعی عناصر فرهنگی در طول زمان از یک جامعه به جامعه دیگر اشاعه فرهنگی است. مثلا آداب و رسوم، سنت ها، روش ها، ضرب المثل ها، قصه ها، ابزار غذاها، پوشاک، شیوه مسکن می تواند از یک جامعه به جامعه دیگر انتقال یابد.

۱۹- در اشاعه فرهنگی چه عواملی موثر است؟ پاسخ: تمایل و ارتباط دو عنصری هستند که موجب وام گرفتن و سرایت عناصر فرهنگی از یک جامعه به جامعه دیگر می شود که به خاطر جذابیت و قدرت یکی از آنهاست که به صورت آزادانه انجام میشود. مثلا ورود کلمات از یک زبان به زبان دیگر (البته وام گرفتن عناصری که با عناصر بنیادین فرهنگ خودی مطابقت داشته باشد).

۲۰- گسترش حجاب و پوشش اسلامی در کشورهای اروپایی چرا اتفاق می افتد؟ علت استقبال زنان و دانشجویان غربی از این نوع پوشش چیست؟ چرا برخی از حکومت ها و دولت های اروپایی از ورود دانشجویان محجبه به دانشگاه ها جلوگیری می کنند؟ پاسخ: برخی از مردم اروپا دارای ارزش ها و فرهنگ دینی اسلامی هستند بنابراین پوشش و حجاب اسلامی را رعایت می کنند. زنان مسلمان اروپایی فکر می کنند که با رعایت حجاب می توانند از امنیت اجتماعی بیشتر برخوردار باشند و می توانند ارزشهای اجتماعی خود را به اطرافیان نشان دهند. البته برخی از حکومت ها و دولت های اروپایی از ورود دانشجویان محجبه به دانشگاه ها جلوگیری می کنند چون فکر می کنند که استفاده از حجاب نوعی تبلیغات دینی محسوب می شود و ارزش های اروپایی را مورد هجوم قرار می دهد.

۲۱- محل زندگی شما مهاجر پذیر است یا مهاجر فرست؟ در محل سکونت شما چه اقوامی زندگی می کنند؟ و چه خرده فرهنگ هایی دارند؟ مهاجران و اقوام مختلف چه عناصری را اشاعه می دهند؟ تبادل فرهنگی بین آنها چگونه اتفاق می افتد؟ پاسخ: شهرستان محل سکونت ما از برخی از مناطق روستایی و مناطق همجوار مهاجر می پذیرد و به شهر اصفهان و شهرهای بزرگ تر و پایتخت کشور مهاجر می فرستد. در شهرستان محل سکونت ما اقوام ترک لر فارس زندگی می کنند. هر کدام از این اقوام دارای خرده فرهنگ هایی هستند. برخی از آداب و رسوم مانند جشن ها مراسم ازدواج و عزاداری را نشان می دهند. برخی از واژه ها و ضرب المثلهای بین این اقوام تبادل می شود.

۲۲- حدیث پیامبر اکرم در زمینه علم آموزی از دیگر ان اطلب العلم ولو به الصین از منظر تبادل فرهنگی چگونه است؟ پاسخ: نشان دهنده ی اهمیتی است که اسلام برای تبادل فرهنگی و جذب ویژگی های مثبت دیگر فرهنگها، قائل است.

۲۳- آیا اسلام موافق تبادل فرهنگی است؟ پاسخ: بله اول اروپاییان از اسلام خیلی از پدیده های فرهنگی را دریافت کردند امروزه مسلمانان از اروپا بخش محسوس فرهنگ را دریافت کرده اند.

۲۴- سلطه فرهنگی و تهاجم فرهنگی چیست؟ پاسخ: هجوم و سرایت یکجانبه عناصر و پدیده های فرهنگی از یک فرهنگ و فرهنگی دیگر با استفاده از برتری فناوری و قدرت سیاسی اقتصادی اجتماعی و نظامی

۲۵- سلطه فرهنگی و تهاجم فرهنگی چه اثراتی از خود در جامعه به جای می گذارد؟ پاسخ: موجب تخریب و نابودی فرهنگ مقابل می شود هویت فرهنگی جامعه مقابل از بین می رود زیرا که از روش های برنامه ریزی شده و تحمیلی استفاده می کنند.

۲۶- مهاجم فرهنگی کیست؟ پاسخ: مهاجم فرهنگی کسی است که درصدد سلطه فرهنگی است.

۲۷- چرا سلطه فرهنگی از سایر سلطه های نظامی سیاسی اقتصادی پیچیده تر و خطرناک تر

است؟ پاسخ: زیرا هویت یک ملت را نشانه می گیرد.

۲۸- تهاجم فرهنگی چگونه صورت می گیرد پاسخ بازی با آرای و جذاب سازی فرهنگ خویش سعی بر جلب نظر و اندیشه نیروهای رقیب می نمایند تا آنان با اختیار و انتخاب خود و یا با اجبار و اکراه فرهنگ محسوس و غیر محسوس سلطه گر را بپذیرند.

۲۹- کشورهای اروپایی و آمریکایی کدام بخش از فرهنگ مثبت خود را کمتر برای دیگر اقوام ارائه می دهند؟ و کدام بخش را بیشتر ترویج می کنند؟ پاسخ: ترویج ویژگی های مثبت فرهنگ مانند روحیه وقت شناسی، وجدان کاری، کنجکاوی علمی کمتر پرداخته می شود ولی بیشتر به ترویج لابیگری فرهنگی می پردازند.

۳۰- منظور از امپریالیسم چیست؟ و انواع امپریالیسم را نام ببرید پاسخ: مجموعه اقداماتی که موجب ایجاد و تقویت رابطه بین سلطه گر و سلطه پذیر می شود. امپریالیسم سیاسی، اقتصادی، نظامی، فرهنگی

۳۱- **امپریالیسم فرهنگی چیست؟** پاسخ: انحصار علمی، آموزشی، فرهنگی که نوعی استعمار فرانو است.

۳۲- امپریالیسم اقتصادی یا استعمار نو چیست؟ پاسخ: تسلط یکسویه بر بازار، مواد اولیه و نیروی کار دیگر جوامع

۳۳- جهت جلوگیری از ایران هراسی و اسلام هراسی چه باید کرد؟ پاسخ: باید به ارزش های اسلامی و ایرانی خود پایبند باشیم تا در عمل آنان متوجه پیشرفت و اثرات مثبت فرهنگ ما در داخل و خارج شوند. گاهی متأسفانه ما در عمل به ارزشهای اصیل دینی و ایرانی خود پایبند نیستیم و موجب می شود که از توسعه حقیقی برخوردار نباشیم)

۳۴- دو نمونه از هجوم فرهنگی نظام سلطه علیه انقلاب اسلامی ایران در دهه های گذشته بیان کنید. این هجوم به کدام یک از سطوح فرهنگ و لایه های آن بیشتر پرداخته است؟ چرا؟ هجوم به لایه های عمیق فرهنگ اسلامی مانند جایگاه نبوت، جایگاه امامت و جایگاه ولایت. زیرا اگر این لایه های عمیق فرهنگ دچار دگرگونی شدند سایر لایه ها به آسانی دچار دگرگونی می شوند و فرهنگ اسلامی ایرانی دچار دگرگونی می شود. یکی از نمونه های آن انتشار کتاب آیات شیطانی اثر سلمان رشدی و نمونه دیگر آن ارائه انواع بازی های رایانه ای و تولید فیلم های ضد ایرانی اسلامی است

۳۵- منظور از دیپلماسی فرهنگی چیست؟ پاسخ: مبادله ایده ها، اطلاعات، هنر، نحوه زندگی، نظام ارزشی و سنت ها و اعتقادات به منظور دستیابی به مفاهیم مشترک و تقویت تفاهم متقابل میان ملت ها و کشورها) دیپلماسی فرهنگی نوعی قدرت نرم در سیاست خارجی است.

گروه آموزشی عصر

۳۶- انواع دیپلماسی فرهنگی و دیپلماسی نرم را نام ببرید؟ پاسخ: دیپلماسی عمومی، دیپلماسی رسانه ای، دیپلماسی آموزشی، دیپلماسی اقتصادی

۳۷- دولت ها در دیپلماسی فرهنگی چگونه اقدام می کنند؟ پاسخ: به منظور تامین منافع ملی و با استفاده از ابزارهای فرهنگی و با بهره مندی از ظرفیت بخش غیردولتی به معرفی و انتقال فرهنگ و تمدن سرزمین خود به مردم سایر کشورها می پردازند.

۳۸- **دیپلماسی فرهنگی چه اثراتی دارد؟** پاسخ: دیپلماسی فرهنگی موجب گسترش ارتباطات میان مردم کشورهای مختلف می شود و زمینه برقراری روابط مستحکم و دوستانه میان آنها را فراهم می آورد.

۳۹- **دیپلماسی فرهنگی چه تفاوتی با دیپلماسی سیاسی دارد؟** پاسخ: دیپلماسی فرهنگی بر خلاف دیپلماسی سیاسی الزاماً متکی و وابسته به دولت ها نیست و توسط دولت ها انجام نمی شود بلکه بیشتر ملت ها با استفاده از ابزار و روش هایی مانند موسسات و تشکل های غیردولتی نهادهای مدنی میراث فرهنگی جشنواره های بین المللی ورزشی فرهنگی و هنری و... به ارتباطات فرهنگی با هم می پردازند.

۴۰- نظام سلطه از پروژه جهانی سازی چه اهدافی را دنبال میکنند؟ و دیپلماسی فرهنگی در این مسیر بر چه اصول و راهکارهایی باید پایبند باشد؟ پاسخ: نظام سلطه با طراحی و اجرای پروژه جهانی سازی درصدد است تا فرهنگ و اندیشه خود را بر جهان حاکم کند. بنا براین اساس دیپلماسی فرهنگی و گسترش آن در عصر جدید بر نفی جهانی سازی و حاکمیت فرهنگ نظام سلطه بر جهان استوار است و با به رسمیت شناختن و احترام به فرهنگ های دیگر زمینه تعاملات و تبادلات فرهنگی را بین کشورها و ملت ها فراهم می آورد.

۴۱- کدام یک از محصولات و مولفه های فرهنگی استان ما قابلیت انتشار تا در سایر استان ها را دارد؟ و چگونه می توان از ظرفیت آنها برای حفظ و ارتقای منافع ملی استفاده کرد؟ پاسخ: هنر، صنایع دستی، معرفی میراث فرهنگی و... از جمله مواردی است که می توانیم آنها را انتشار دهیم.

درس سوم از فصل دوم

۱- ویژگی بارز انسان کنونی در عصر ارتباطات چیست؟ پاسخ: نگاه به دنیا از دریچه رسانه.

۲- منظور از عصر اطلاعات چیست؟ پاسخ: گسترش سریع شبکه های اطلاعاتی، ذخیره و انتقال حجم وسیع داده ها، گسترش پیام های فرهنگی.

۳- چه میزان از وقت خود را در فضای مجازی سپری می کنید؟ این حضور چه تاثیری بر فعالیت های آموزشی و پرورشی شما دارد؟ چه تاثیری بر مناسبات فرد با خانواده و دوستانان به جای می گذارد؟ پاسخ: نسبت به گذشته میزان زمانی استفاده از شبکه های مجازی افزایش یافته است و گاهی ممکن است در فعالیت های آموزشی و پرورشی ما فرصت های را در اختیارمان بگذارد و بتوانیم به کمک شبکه های مجازی به اطلاعات و منابع بیشتری دسترسی داشته باشیم و گاهی ممکن است که وقت زیادی از ما را صرف کند و یا ما را با موضوعاتی غیر ضروری و وقت گیری آشنا کند که به فعالیت های آموزشی و پرورشی مالت می زند.

۴- **برخی از کارکردهای رسانه ها در جامعه را بنویسید؟** پاسخ: ۱- امکان دسترسی گسترده مردم به اطلاعات ۲- سرعت جمع آوری انباشت و توزیع اطلاعات بدون محدودیت زمانی و مکانی ۳- سهیم کردن همگان در بازتولید، پالایش و گسترش اطلاعات ۴- افزایش دانش عمومی در حوزه های علمی، زندگی مناسب، دانش بنیان

۵- گزارش های خارجی از فتح خرمشهر چه تاثیری بر اذهان عمومی جهان داشت؟ پاسخ: مردم دنیا با دلاوری ها ، شهادت طلبی ها و شرایط دفاع از میهن اسلامی ایران آشنا شدند.

۶- رسانه ها در خلق جهان های فرهنگی چه نقشی دارند؟ پاسخ: ۱- شکل گیری شخصیت فردی و اجتماعی ۲- گسترش جهان اجتماعی و جهان فرهنگی ۳- ایجاد ارزش ها آگاهی ها و هنجارهای جدید ۴- ایجاد و ترویج روحیه و مهارت کارگروهی ، کارآفرینی، قانون محوری و نظم ۵- تعامل بیشتر اندیشه ها ۷- آشنایی با کارکرد رسانه ها و فهم پیام های آشکار و پنهان آنها نیازمند چیست؟ پاسخ: برخورداری از سواد رسانه ای تا مقهور و تسلیم جاذبه های ظاهری و فریبنده رسانه ها و پیامهای آنها نشوند.

۸- **زندگی در اتاق شیشه ای در عصر رسانه ها به چه معناست؟ حریم خصوصی در فضای مجازی**

چه معنا و مفهومی دارد؟ چگونه می توان از حریم خصوصی خود مراقبت کرد و وارد حریم خصوصی دیگران نشد؟ پاسخ: منظور از اتاق شیشه ای در عصر رسانه ها این است که بسیاری از روابط و مناسبات خصوصی زندگی افراد توسط رسانه ها رصد می شود و به بیرون درز می کند. حریم خصوصی در فضای مجازی به این معناست که امور شخصی و خانوادگی مامحرمانه باقی بماند و در این خصوص احساس امنیت کنیم. جهت حفظ این حریم خصوصی باید در استفاده از رسانه ها با احتیاط باشیم و از سواد رسانه ای برخوردار باشیم.

۹- سواد رسانه ای چه کارکردهایی در جامعه دارد و چه اثراتی در تحولات فرهنگی از خود به جای می گذارد؟ پاسخ: ۱- کسب مهارت فناوری های ارتباطی ۲- تشخیص باوری که رسانه ها می خواهند در ما ایجاد کنند ۳- تشخیص اطلاعات صحیح و غلط ۴- تشخیص مسایل فرهنگی و مهارت تحلیل آنها ۵- تحلیل پیام های رسانه ای ۶- مشارکت در ایجاد و پخش پیام های رسانه ای خودمان ۷- کمک به مقابله با امپریالیسم رسانه ای و تهاجم فرهنگی

۱۰- نمونه هایی از بازی های رایانه ای، فیلم ها و برنامه های جهان غرب و صهیونیست ها علیه ایران را نام ببرید؟ پاسخ: فیلم سینمایی ۳۰۰ نمونه ای از این تخریب فرهنگ ایرانی است.

۱۱- منظور از امپریالیسم رسانه ای چیست؟ مک لوهان در این خصوص چه دیدگاهی دارد؟ پاسخ: سعی در یکسان سازی فرهنگی سایر ملل به کمک ابزار رسانه ای مک لوهان معتقد است جنگ های آینده تسلیحاتی نیست بلکه رسانه ای است.

۱۲- **منظور از مهندسی ذهن چیست؟** پاسخ: تغییر باورها ، اندیشه ها، گرایش های دیگران جهت هماهنگی با فرهنگ خویش که این کار را تراست های بزرگ و کارتل های عظیم رسانه ای انجام میدهند که نمونه آن مرداک غول رسانه ای شبکه های جم تی وی می باشد. (در ماهواره)

۱۳- امپریالیسم رسانه ای به دنبال چیست؟ پاسخ: امپریالیسم رسانه ای به دنبال تشکیل امپراطوری فرهنگی است تا با تغییر هویت های فرهنگی، ملی، دینی، فرهنگ غرب را جایگزین فرهنگ های بومی و خودی کنند.

۱۴- فیلم های تولد یک پروانه و رهایی از شاونگ چه پیام هایی دارند پاسخ این دو فیلم به نوعی نشان دهنده ی ابعاد عاطفی و احساسی فرهنگی کودکان هستند.

۱۵- نمونه هایی از شایعاتی که در سال های اخیر توسط امپریالیسم فرهنگی در جامعه منتشر شده است را بنویسید؟ چگونه می توان جامعه را در برابر تهاجم امپریسم رسانه مسئول ساخت؟ پاسخ: رسانه های غربی سعی داشته اند به نوعی فرهنگ و زندگی غرب را ایده آل تر از آنچه که وجود دارد نشان دهند به نوعی که تبدیل به کعبه آمال بسیاری از افراد شود. با آموزش سواد رسانه ای می توانیم در برابر تهاجم فرهنگی رسانه ای غرب مقاومت بسیار بهتری داشته باشیم همچنین با برنامه ریزی و تولید برنامه های آموزشی و هنری مناسب

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir